

Sygn. akt I Ns 345/15

POSTANOWIENIE

Dnia 1 marca 2017 roku

Sąd Rejonowy w Zgierzu I Wydział Cywilny w składzie :

Przewodnicząca : Sędzia SR Małgorzata Nowak

Protokolant : st. sekr. sąd Sylwia Domańska

po rozpoznaniu w dniu 15 lutego 2017 roku w Zgierzu na rozprawie sprawy

z wniosku I. J.

z udziałem W. J.

o podział majątku

p o s t a n a w i a :

1. ustalić, że w skład majątku wspólnego byłych małżonków I. J. i W. J. wchodzi:

a/ nieruchomość zabudowana położona w S. przy ulicy (...) stanowiąca działkę o numerze ewidencyjnym (...) i obszarze 0,0635 ha, dla której w Sądzie Rejonowym w Zgierzu urzędzona jest księgę wieczystą (...) – o wartości 230.000 złotych;

b/ samochód osobowy marki T. (...), rocznik 2001 nr rejestracyjny (...) – o wartości 8.300 złotych;

2. dokonać podziału majątku wspólnego byłych małżonków I. J. i W. J. w ten sposób, że W. J. przyznać na wyłączną własność nieruchomość i samochód osobowy marki T. (...) szczegółowo opisane w punkcie 1 postanowienia;

3. zasądzić tytułem spłaty od W. J. na rzecz I. J. kwotę 119.150 złotych (sto dziewiętnaście tysięcy sto pięćdziesiąt) płatną w dwóch ratach: I rata w wysokości 50.000 złotych (pięćdziesiąt tysięcy) płatna w ciągu 1 tygodnia od uprawomocnienia się postanowienia oraz II rata w wysokości 69.150 złotych (sześćdziesiąt dziewięć tysięcy sto pięćdziesiąt) płatna w ciągu dwóch miesięcy od uprawomocnienia się postanowienia, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat;

4. nakazać I. J. opuszczenie pomieszczeń mieszkalnych zajmowanych przez nią i wydanie nieruchomości położonej w S. przy ul. (...) W. J. w terminie 1 (jednego) miesiąca od wypłacenia jej drugiej raty spłaty określonej w punkcie 3 postanowienia;

5. nakazać pobranie od W. J. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Zgierzu kwoty 1.095,94 złotych (jeden tysiąc dziewięćdziesiąt pięć 94/100) tytułem zwrotu wydatków poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa i częściowej opłaty sądowej;

6. nakazać pobranie od I. J. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Zgierzu kwoty 595,94 złotych (pięćset dziewięćdziesiąt pięć 94/100) tytułem zwrotu wydatków poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa;

7. ustalić, że w pozostałym zakresie każdy z uczestników ponosi we własnym zakresie koszty związane z udziałem w sprawie.

Sygn. akt I Ns 345/15

UZASADNIENIE

Wnioskiem z dnia 26 lutego 2015 r. I. J. wniosła o ustalenie, że w skład majątku wspólnego byłych małżonków I. J. i W. J. wchodzi: zabudowana nieruchomość położona w S. przy ul. (...), dla której Sąd Rejonowy w Zgierzu prowadzi księgę wieczystą KW nr (...) oraz samochód osobowy marki T. (...). Wnioskodawczyni wniosła o dokonanie podziału majątku wspólnego poprzez przyznanie powyższych składników majątkowych na własność uczestnikowi ze spłatą wnioskodawczyni.

(wniosek – k. 2-4)

Uczestnik przyłączył się do wniosku co do zasady i wniósł o podział majątku wspólnego poprzez przyznanie wszystkich składników majątkowych uczestniczce ze spłatą wnioskodawcy. Wskazał, że nie posiada środków na spłatę wnioskodawczyni.

(pismo przygotowawcze – k. 32-33)

Na terminie rozprawy 17 września 2015 r. wnioskodawczyni oświadczyła, że nie przyłącza się do stanowiska uczestnika o przyznaniu jej nieruchomości, gdyż również nie posiada środków na spłatę ani zdolności kredytowej.

(protokół rozprawy – k. 35)

Pismem z dnia 15 kwietnia 2016 r. wnioskodawczyni wniosła o przyznanie na jej rzecz nieruchomości, zaś na rzecz uczestnika samochodu ze spłatą na rzecz uczestnika w kwocie 108.000 zł

(pismo przygotowawcze – k. 73)

Na terminie rozprawy 26 października 2016 r. uczestnik wniósł o przyznanie nieruchomości na jego rzecz ze spłatą wnioskodawczyni w dwóch ratach. Strony zgodnie ustaliły wartość samochodu na kwotę 8.300 zł.

(protokół rozprawy – k. 86)

Ostatecznie każda ze stron wniosła o przyznanie jej nieruchomości ze spłatą na rzecz strony przeciwnej przy czym wnioskodawczyni wniosła o rozłożenie spłaty uczestnika na dwie raty: pierwszą w kwocie 50.000 zł płatną od razu, a pozostałą kwotą w ciągu 3 miesięcy. Uczestnik wniósł o przyznanie nieruchomości i samochodu na jego rzecz ze spłatą wnioskodawczyni w terminie miesiąca.

(protokół rozprawy – k. 108-109)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 5 września 1981 r. strony zawarły związek małżeński. Zamieszkali wraz z rodzicami uczestnika w S. przy ul. (...).

(odpis wyroku – k. 6-6v)

W dniu 18 marca 2003 r. rodzice uczestnika M. J. (1) i L. J. darowali stronom nieruchomość położoną w S. składającą się z działki gruntu nr (...) objętej księgą wieczystą KW (...). Obdarowani ustanowili na rzecz darczyńców nieodpłatną i dożywotnią służebność mieszkania.

(kopia aktu notarialnego rep. A nr (...) – k. 7-10, odpis księgi wieczystej – k. 11-11v)

Po ślubie strony ociepiły budynek, założyły c.o., doprowadziły do nieruchomości wodę i kanalizację. Rodzice wnioskodawczyni pomagali w remontach. Przekazali stronom pieniądze ze sprzedaży gospodarstwa.

(przesłuchanie wnioskodawczyni – k. 106 w zw. z k. 35v wyjaśnień informacyjnych, k. 107, przesłuchanie uczestnika – k. 108)

Rodzice uczestnika mieszkali ze stronami aż do swojej śmierci. Ojciec uczestnika zmarł w 2005 r., a matka w 2013 r.

(przesłuchanie wnioskodawczyni – k. 107)

W 2013 r. uczestnik nabył samochód marki T. (...) za kwotę 8.200 zł.

(przesłuchanie uczestnika – k. 107 w zw. z k. 35v wyjaśnień informacyjnych)

Wyrokiem z dnia 21 października 2014 r. wydanym w sprawie II C 988/14 Sąd Okręgowy w Łodzi rozwiązał przez rozwód związek małżeński stron oraz ustalił sposób dalszego zamieszkiwania stron we wspólnym mieszkaniu .

(odpis wyroku – k. 6-6v)

Wartość rynkowa nieruchomości położonej w S. składającej się z działki gruntu nr (...) objętej księgą wieczystą KW (...) według stanu z dnia ustania wspólności, a cen aktualnych wynosi 230.000 zł.

(opinia biegłego z zakresu szacunku nieruchomości – k. 43-67)

Strony wspólnie korzystają z domu. Wnioskodawczyni korzysta z pokoju i kuchni. Uczestnik zajmuje pokój i kuchnię przerobioną z pokoju . Łazienka jest wspólna. Dzielą się opłatami za utrzymanie domu po połowie

(zeznania świadka Ł. J. – k. 106, przesłuchanie wnioskodawczyni – k. 107)

.

Za podatek płacą 2500 zł rocznie, za wywóz śmieci 12 zł od osoby miesięcznie, za prąd 22 zł, za wodę 80 zł kwartalnie. Dom jest ogrzewany węglem ze wspólnego pieca. Zużywane jest ok. 3-4 tony w sezonie.

(przesłuchanie wnioskodawczyni – k. 108, przesłuchanie uczestnika – k. 108)

Strony posiadają dwóch synów: Ł. J. i M. J. (2). Ł. J. od 2009 r. mieszka z żoną i córką w wynajętym mieszkaniu w Ł.. Chciałby zamieszkać z matką.

(zeznania świadka Ł. J. – k. 105-106, przesłuchanie wnioskodawczyni – k. 107, zaświadczenie zameldowania na pobyt czasowy – k. 104)

M. J. (2) od 2010 r. mieszka w Ł. w mieszkaniu , który nabył za pieniądze z kredytu. Od stycznia 2017 pracuje na stałe w Policji w Ł. .

(zeznania świadka M. J. (2) – k. 86v, przesłuchanie wnioskodawczyni – k. 107)

(...) odwiedzają wnioskodawczynię z dziećmi. Chcieli rozbudować dom gospodarczy i zamieszkać na nieruchomości, jednakże uczestnik nie widział takiej możliwości .Była tylko jedna rozmowa o rozbudowie domu . Synowie nie utrzymują kontaktów z ojcem.

(zeznania świadka M. J. (2) – k. 86v, zeznania świadka Ł. J. – k. 106, przesłuchanie wnioskodawczyni – k. 107, kopie zdjęć – k. 75)

Wnioskodawczyni również odwiedza synów w Ł.. Nocuje u młodszego syna.

(przesłuchanie wnioskodawczyni – k. 107)

Uczestnik pracuje w Urzędzie Miasta i Gminy w S. z wynagrodzeniem 1.870 zł. Spłaca kredyt w kwocie 5.000 zł, który zaciągnął na remont kuchni. Posiada oszczędności w kwocie 50.000 zł.

(przesłuchanie uczestnika – k. 107 w zw. z k. 35v wyjaśnień informacyjnych, wyciąg z konta k 95)

Wnioskodawczyni pozostaje na zasiłku przedemerytalnym w kwocie 870 zł. (...) pomagają jej synowie. Wnioskodawczyni ma zgromadzoną na rachunku oszczędnościowym kwotę 50.000 zł. Są to pieniądze jej matki przelane w 2016 r. w trakcie trwania sprawy o podział majątku .

(przesłuchanie wnioskodawczyni – k. 106 w zw. z k. 35v wyjaśnień informacyjnych, zeznania świadka M. J. (2) – k. 86v, zaświadczenie o posiadaniu rachunku – k. 103)

Przedmiotowy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zebranych dowodów w postaci dokumentów i zeznań stron oraz świadków. Złożone dokumenty nie budziły wątpliwości Sądu i nie były kwestionowane przez strony. Zeznania wnioskodawczyni, uczestnika

jak i zgłoszonych przez nią świadków były spójne, logiczne i konsekwentne, a dotyczyły zwłaszcza kondycji finansowej wnioskodawczyni i miały poprzeć jej wniosek o przyznanie nieruchomości . Opinia biegłego co do ustalonej wartości nieruchomości nie była kwestionowana przez strony.

Sąd zważył, co następuje:

Jak stanowi art. 567 § 1 k.p.c., w postępowaniu o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami sąd rozstrzyga także o żądaniu ustalenia nierównych udziałów małżonków w majątku wspólnym oraz o tym, jakie wydatki, nakłady i inne świadczenia z majątku wspólnego na rzecz majątku osobistego lub odwrotnie podlegają zwrotowi. Do postępowania o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami, a zwłaszcza do odrębnego postępowania w sprawach wymienionych w paragrafie pierwszym stosuje się odpowiednio przepisy o dziale spadku (§ 3).

Stosownie do przepisu art. 684 k.p.c. w zw. z art. 567 § 3 k.p.c., skład i wartość majątku podlegającego podziałowi ustala Sąd. Wartość tych składników ustala się według stanu na dzień ustania wspólności majątkowej i według cen obowiązujących w chwili zamknięcia rozprawy (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 marca 2010 roku, IV CSK 429/09, Lex nr 678022).

W niniejszej sprawie strony zgodnie zgłosiły do podziału zabudowaną nieruchomość położoną w S. na ul. (...) składającą się z działki gruntu nr (...) objętej księgą wieczystą KW (...), której wartość biegły wyliczył na 230.000 zł oraz samochód osobowy marki T. (...), którego wartość strony określiły zgodnie na 8.300 zł. Strony nie były natomiast zgodne co do sposobu podziału. Początkowo wnosiły o przyznanie składników majątku na rzecz byłego małżonka, a następnie każda ze stron wniosła o przyznanie składników majątkowych na swoją rzecz ze spłatą na rzecz drugiej strony .

W świetle art. 211 i 212 k.c. podział fizyczny rzeczy jest podstawowym sposobem zniesienia współwłasności. W pierwszej kolejności należy jednak wziąć pod uwagę treść zgodnego wniosku zainteresowanych co do proponowanego przez nich sposobu dokonania tego podziału, jeżeli projekt nie sprzeciwia się prawu ani zasadom współżycia społecznego ani też nie narusza w sposób rażący interesu osób uprawnionych (art. 622 § 1 i 2 k.p.c.). Dopiero w razie braku zgodnego wniosku uczestników, Sąd dokonuje podziału na części odpowiadające wartościom udziałom współwłaścicieli, jeżeli zachodzą warunki do dokonania podziału w naturze, z uwzględnieniem wszelkich okoliczności zgodnie z interesem społeczno-gospodarczym, a różnice wartości wyrównuje się przez dopłaty pieniężne (art. 623 k.p.c.).

W niniejszej sprawie podział fizyczny nieruchomości nie wchodził w grę z dwóch powodów: po pierwsze żadna ze stron nie wnosiła o taki sposób podziału majątku, po drugie, strony pozostają w konflikcie. Eskalacja negatywnych relacji pomiędzy byłymi małżonkami jest na tyle poważna, że wnioskodawczynie założyła uczestnikowi sprawę karną o znęcanie się. Żadna ze stron nie wnosiła również o sprzedaż nieruchomości. Sąd uznał zatem za zasadne przyznanie nieruchomości na rzecz uczestnika. Posiada on środki na spłatę wnioskodawczynie w kwocie 50.000 zł. Może również zaciągnąć pożyczkę celem spłaty byłej żony ponieważ pracuje i ma zdolność kredytową. Nie bez znaczenia przy rozstrzygnięciu o losach nieruchomości ma również fakt, że nieruchomość należała poprzednio do rodziców uczestnika, którzy przekazali ją darowizną na rzecz obojga stron. Przyznanie nieruchomości uczestnikowi jest więc z punktu widzenia powiązań rodzinnych bardziej celowe. Uczestnik ma również większe możliwości w utrzymaniu całej nieruchomości, w tym w utrzymaniu domu, który wymaga stałych napraw i remontów. Uczestnik wykonuje zawodowo czynności konserwatorskie i jego umiejętności w tym zakresie będą bardziej przydatne. Wnioskodawczynie sama natomiast zeznała, że w okresie zimy, zwłaszcza gdy jest zimno woli przebywać u syna i w domu jest rzadziej, natomiast obecnie, nawet gdy są u niej wnuki ma trudność w pogodzeniu opieki nad nimi z obowiązkiem dokładania do pieca.

I. J. przedstawiła wyciąg z konta bankowego potwierdzający fakt zgromadzenia na nim kwoty 50.000 zł, z tym, że jak przyznała, są to pieniądze od jej matki. Wnioskodawczynie utrzymuje się z zasiłku przedemerytalnego w kwocie 870 zł, wobec czego nie posiada możliwości zaciągnięcia pożyczki, biorąc pod uwagę koszty utrzymania domu. Fakt, że syn wnioskodawczynie zadeklarował pomoc w spłacie ojca (k. 86v) nie jest natomiast wystarczającą gwarancją spłaty uczestnika. Skoro wnioskodawczynie ma zgromadzonych 50.000 zł na swoim koncie i otrzyma od uczestnika spłatę w kwocie 119.000 zł będzie mogła postarać się o mieszkanie wyłącznie dla siebie, może bliżej synów, którym pomaga w opiece nad dziećmi.

Samochód należało przyznać na własność uczestnikowi, wobec faktu, że nabył on samochód (w czasie gdy strony pozostawały we wspólności majątkowej) i korzysta z auta.

Wobec powyższego, na rzecz wnioskodawczynie należało zasądzić spłatę w kwocie 119.150 zł [(230.000 zł + 8.300 zł) / 2]. Sąd rozłożył zapłatę tej kwoty na dwie raty: I płatna w terminie 1 tygodnia od uprawomocnienia się orzeczenia w kwocie 50.000 zł, wobec zgromadzenia na koncie przez uczestnika tej kwoty w chwili orzekania, zaś pozostała kwota płatna w ciągu 2 miesięcy od uprawomocnienia się orzeczenia z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia terminowi płatności stosownie do art. 481 § 1 i § 2 k.c. Sąd uznał, że powyższy sposób zapłaty umożliwi uczestnikowi zgromadzenie wskazanych kwot i zagwarantuje wnioskodawczynie dysponowaniem większej kwoty w celu nabycia dla siebie ewentualnego mieszkania.

Sąd nakazał opuszczenie zajmowanych przez wnioskodawczynię pomieszczeń i wydanie nieruchomości uczestnikowi w terminie 1 miesiąca od wpłacenia drugiej raty spłaty. Rozwiązanie to stanowi gwarancję dla wnioskodawczynie, że nie będzie zmuszona opuścić nieruchomości zanim otrzyma stosowną spłatę umożliwiającą ewentualne zapewnienie innego miejsca zamieszkania.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 520 § 1 k.p.c., zgodnie z którym każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie.

W niniejszym postępowaniu nie zachodzą bowiem podstawy do odstąpienia od zasady wyrażonej w powołanym przepisie. Jak wskazał Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia

6 czerwca 2012 roku (IV CZ 13/12, Lex numer 1232808), w sprawach o podział majątku wspólnego sprzeczność interesów, o której mowa w art. 520 § 2 i 3 k.p.c., nie występuje nawet wówczas, gdy uczestnicy postępowania wskazują różne sposoby podziału tego majątku i zgłaszają w tym zakresie odmienne wnioski. Osoby uprawnione mogą dążyć do zniesienia wspólności w taki sposób, jaki jest ich zdaniem najkorzystniejszy i nie ma to znaczenia dla oceny, że ich interesy są wspólne i niesprzeczne (por. postanowienie SN z dnia

19 listopada 2010 r., III CZ 46/10, OSNC 2011, nr 7-8, poz. 88, Biul. SN 2011, nr 1, poz. 12, Lex numer 688497).

Skarb Państwa poniósł tymczasowo wydatki w wysokości 1.191,88 zł wynagrodzenia biegłego. Wnioskodawczyni uiściła połowę opłaty sądowej w kwocie 500 zł. Wobec powyższego, na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r.

o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1025 ze zm.)

w zw. z art. 520 § 1 kpc, Sąd nakazał pobranie od wnioskodawczyni połowę wynagrodzenia biegłego pokrytego z funduszy Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Zgierzu, tj. 595,94 zł (1.191,88 zł / 2), zaś od uczestnika 1.095,94 zł, w tym 500 zł nieuiszczonej opłaty sądowej i 595,94 zł wynagrodzenia biegłego.

Ponieważ wnioskodawczyni uiściła część opłaty sądowej tj. kwotę 500 zł , Sąd nakazał pobranie od uczestnika brakującej opłaty sądowej w wysokości dalszej kwoty 500 zł .

W tym stanie faktycznym należało orzec jak w sentencji.